

GHID DE RECOLTARE

PROBE DE SÂNGE

Recomandări: Se recomandă ca recoltarea probelor de sânge să se efectueze dimineața, **în intervalul orar 07:00–11:00**, după un **post alimentar de minimum 8 ore**, dar nu mai mult de 12 ore, repaus fizic și psihic în noaptea anterioară și cel puțin 30 de minute de odihnă înainte de recoltare.

Recoltarea se efectuează înainte de administrarea oricărui tratament (medicamentos sau suplimente).

Excepții: în cazul afecțiunilor acute se pot recolta analize în regim de urgență – hemoleucograma, PCR sau în cazul anumitor hormoni ce trebuie recoltați la oră sau în ziua precizată de medicul curant (cortizolul, progesteronul etc).

Important: Dacă urmați un tratament medicamentos, informați medicul curant și întrebați dacă este necesară întreruperea temporară a tratamentului pentru recoltarea analizelor. Este esențial să menționați tratamentele urmate în momentul recoltării.

Excepții: În situații de urgență (ex. afecțiuni acute), recoltarea probelor de sânge se poate efectua fără respectarea postului alimentar sau a intervalului orar recomandat (ex. hemoleucogramă, proteină C reactivă - PCR). Ideal, recoltarea se face la 2-3 ore după ultima masă, pentru a reduce interferențele cauzate de lipemia postprandială. În caz contrar, este necesară menționarea orei ultimei mese.

Anumite teste hormonale (ex. cortizol, progesteron) necesită recoltare la o oră anume sau într-o zi specifică, conform indicațiilor medicului curant.

PROBE DE URINĂ

Urină spontană

Recomandări: Se recomandă recoltarea primei urini de dimineață; Probele de urină trebuie aduse la laborator în maximum o oră de la recoltare. Dacă acest lucru nu este posibil, probele se vor păstra la frigider.

Înainte de recoltare, se recomandă igiena riguroasă a mâinilor și a zonei genitale, folosind apă și săpun. Nu se recomandă utilizarea substanțelor dezinfectante locale.

Recoltarea se face în recipiente speciale de unică folosință, sterile, furnizate de laborator sau achiziționate de la farmacie.

Important: Probele de urină nu se recoltează în timpul menstruației și nici în cazul pacienților aflați sub tratament diuretic intensiv (atunci când există simptomatologie specifică de infecție urinară (urinări frecvente, durere la micțiune, disconfort abdominal) se comunica laboratorului ca pacientul este cu tratament diuretic).

Recoltarea se face din jetul urinar mijlociu, aproximativ 20 mL, direct în recipientul steril.

În cazul uroculturii, recoltarea se efectuează înainte de începerea tratamentului cu antibiotice sau la cel puțin 7- 10 zile după încheierea acestuia.

Urină 24h

Recomandări: Pentru analize precum glicozurie, proteinurie, calciu urinar, metanefrine/normetanefrine urinare etc., recoltarea se face din urina emisă în decurs de 24 de ore.

Se notează ora de începere a recoltării. Prima urină se elimină, iar toate celelalte se colectează într-un recipient curat (2–3 litri), păstrat la frigider, pe toată durata recoltării. Ultima urină se recoltează în dimineața următoare, la aceeași oră. Se măsoară volumul total, se omogenizează, se extrag aproximativ 20 ml. și se aduc la laborator într-un recipient steril, etichetat cu volumul total de urină colectat în cele 24 ore.

Important: Pentru determinarea metanefrinelor/normetanefrinelor sau a catecolaminelor urinare, evitați consumul de produse cu cofeină cu 72 de ore înainte de recoltare. Evitați fumatul, efortul fizic și psihic pe durata recoltării.

Este recomandată întreruperea, dacă este posibil, a medicației care poate interfera cu rezultatele: inhibitori de monoamin-oxidază, antidepressive triciclice, fenoxibenzamină, buspironă, L-dopa, beta-blocante (labetalol, sotalol).

Analize urină sugari

Recomandări: În cazul sugarilor, se utilizează pungi sterile speciale pentru recoltare. După igiena locală, punga se fixează în jurul orificiului genito-urinar (pentru băieți: penisul trebuie să fie plasat în interiorul punguței pentru colectarea urinei; pentru fete: vulva trebuie plasată în deschiderea pungii de colectare a urinei, astfel încât să fie acoperită și partea superioară a organelor genitale).

După recoltare, punga se leagă bine, se introduce într-un urocultor steril pentru a împiedica scurgerea urinei și se transportă rapid la laborator.

EXSUDAT FARINGIAN

Recomandări: Analiza trebuie realizată înainte de începerea unui tratament cu antibiotice sau la cel puțin 7 – 10 zile după finalizarea acestuia. Recoltarea nu se efectuează în timpul administrării de antibiotice. În cazul simptomelor caracteristice de faringită acută (febra, durere la înghițirea de alimente, roșu în gat, ganglioni limfatici latero-cervicali inflamați) se menționează tratamentul administrat anterior.

Important: Recoltarea exsudatului faringian se efectuează dimineața, pe nemâncate, înaintea consumului de lichide (precum ceai, cafea sau suc), utilizării de substanțe antiseptice locale (ex. apă de gură, spray-uri antiseptice sau medicamente pentru gât, cum ar fi Faringosept, Septotele, Strepsils, Tantum Verde, Hexoraletten etc.) și a periajului dentar.

EXSUDAT NAZAL

Important: Înainte de recoltare, nu se vor administra decongestionante nazale (picături) și nu se va efectua toaleta locală a foselor nazale.

Recomandare: Recoltarea se va efectua înainte de administrarea tratamentului cu antibiotice sau la cel puțin 7 - 10 zile după încheierea acestuia. Analiza nu se efectuează în timpul tratamentului cu antibiotice.

MATERII FECALE

Examen coproparazitologic, coprocitograma, antigen Giardia, antigen Helicobacter pylori, hemoragii oculte.

Materii fecale – Coprocultură (recipient cu mediu de transport)

Atenție!

Proba recoltată trebuie introdusă obligatoriu în mediul de transport (gel). **Materiile fecale care depășesc nivelul gelului nu pot fi prelucrate**, întrucât doar porțiunea aflată în contact direct cu mediul este stabilă.

Etichetați recipientul cu numele pacientului, data și ora recoltării, apoi transportați cât mai rapid coprorecoltorul la laborator. Pe durata transportului, mențineți proba la temperatura camerei; Recoltarea se face dimineața, preferabil din porțiunile de scaun cu aspect modificat (prezență de mucus, sânge, puroi). În lipsa acestora, se recoltează cantități mici din zone diferite ale unui scaun proaspăt, emis spontan;
Se utilizează coprorecoltoare cu mediu de conservare și transport (Cary-Blair), prevăzute cu linguriță – disponibile la laborator.

Important: Probele care conțin materii fecale peste nivelul gelului conservant vor fi refuzate.

Materii fecale (recipient fără mediu de transport)

Pentru detecția: Enterovirusuri, Norovirus GI+GII, Rotavirus/Adenovirus, antigen Helicobacter pylori, Campylobacter, antigen Giardia, Calprotectină, Zonulin, M2-PK, test FIT

Important: Utilizați coprorecoltoare fără mediu de conservare și transport, disponibile în laborator sau în farmacii.

Se recoltează câte o porțiune de mărimea unei alune din trei zone diferite ale bolului fecal.

Atenție! Nu umpleți recipientul!

Pentru examenul coproparazitologic, se recomandă recoltarea a trei probe la intervale de 7–10 zile, deoarece ouăle, chisturile sau larvele paraziților pot fi eliminate intermitent. Recoltarea se face preferabil dimineața, înainte de administrarea tratamentelor antiparazitare.

Atenție! Fiecare probă va fi adusă la laborator imediat după recoltare (nu se aduc cele 3 probe recoltate la momente diferite într-o singură prezentare la laborator).

Dacă în scaun este prezent un parazit vizibil cu ochiul liber, acesta se colectează separat, într-un recipient transparent, bine închis, cu capac, și nu se introduce în același recipient cu materiile fecale. Probele vechi sau cu o cantitate excesivă de materii fecale vor fi refuzate.

Probele trebuie transportate cât mai rapid la laborator sau, dacă este necesar, pot fi păstrate temporar la frigider (nu mai mult de câteva ore).

Amprentă anală

Pentru depistarea oxiurilor (Enterobius vermicularis)

Important: Recoltarea se face dimineața, înainte de toaleta zonei perianale sau de defecație.

- Etapile recoltării:**
1. Se pregătește o bandă adezivă obligatoriu transparentă și incoloră (tip scotch) și o lamă de microscop curată;
  2. Se aplică banda adezivă, cu partea lipicioasă, pe zona perianală (în jurul anusului);
  3. Se presează ușor pe mucoasă, pentru a permite aderarea eventualelor ouă din pliurile anale pe bandă;
  4. Având grosimea corespunzătoare lățimii lamei, evitându-se astfel ca prin lipirea benzii adezive, lama să fie acoperită pe ambele fațete. Banda adezivă se lipește pe lama de microscop, astfel încât zona amprentată să fie bine întinsă, fără cute sau bule de aer;
  5. Se notează numele pacientului, data și ora recoltării - în zona special destinată de pe lamă;
  6. Lama se ambalează corespunzător și se transportă cât mai repede la laborator.

SECREȚII GENITALE (VAGINALE, COL UTERIN, URETRALE)

Pentru: secreție vaginală, testare Chlamydia trachomatis, Mycoplasma/Ureaplasma, HPV (Papilloma virus), examen citologic cervico-vaginal Babeș-Papanicolau.

Important: Pentru obținerea unor rezultate corecte și concludente, este esențial ca, în cele 48 de ore anterioare recoltării, să fie respectate următoarele recomandări:

Nu întrețineți raporturi sexuale;

Nu utilizați contraceptive locale (ovule, geluri, creme, dispozitive intravaginale);

Nu folosiți tampoane intravaginale;

Nu efectuați spălături vaginale;

Nu aplicați tratamente vaginale (ovule, geluri, creme, spray-uri);

Recoltarea nu se efectuează în perioada menstruației – vă rugăm să programați recoltarea după terminarea ciclului menstrual.

LICHID SEMINAL

Pentru analize: Spermogramă, Determinarea fragmentării ADN-ului spermatic (test Sperm Func)

 Proba se colectează într-un recipient steril de unică folosință, care se desigilează doar în momentul utilizării.

 Cantitate recoltată – Se va recolta întregul ejaculat (complet), prin masturbare, după micțiune (urinare).

 Nu spălați recipientul și nu adăugați materiale suplimentare (ex. cauciuc, lubrifianți etc.).

Recomandare: Se recomandă o perioadă de abțință de 2–7 zile (ideal 3 zile), însemnând absența ejaculării prin contact sexual sau masturbare înainte de momentul recoltării;

Cu o săptămână înaintea recoltării, se recomandă întreruperea tratamentelor medicamentoase, dacă este posibil (conform indicațiilor medicului);

Recoltarea nu se face în urma contactului sexual sau în prezervativ – doar prin masturbare, direct în recipientul steril;

Înainte de recoltare, pacientul trebuie să își spele mâinile și să își igienizeze penisul cu apă și săpun, apoi să clătească bine cu apă și să usuce cu un prosop de unică folosință.

Transportul probei:

Se recomandă recoltarea la sediile Laboratoarelor Clinica Sante. Dacă acest lucru nu este posibil, proba trebuie transportată în maximum 30 de minute de la emisie, la o temperatură cât mai apropiată de 37°C. Evitați expunerea la raze solare directe sau la temperaturi scăzute (îngheț)!

Potențiale cauze de respingere a probei:

Proba este adusă cu întârziere la laborator;

Temperatura de transport este necorespunzătoare (sub/supra 37°C);

Recipientul nu este steril;

Proba conține doar o parte a ejaculatului (fracțiune incompletă).